

PRIMORSKI DNEVI

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto X. - Stev. 243 (2862)

Postilna placana v gotovini
Spedizione in abbon. post. 1. z. r.

TRST, sredi 13. oktobra 1954

Cena 20 lir

Vidalijevskem milškem vandalizmu in ščuvanju

Vandalstvo početje kominformistične propagande Vidalijskega župana občine Milje v slovenski državi. Vidalijski župan, ki je v tem primeru izvrševalec najhujšega grobeza, priznava kominformistično politiko, ki je vidalijevski župan izrazil posebno preobčutljivost. Tako je v svoji izjavi izrazil posebno preobčutljivost za ta nevarni posej javno izrazil posebno preobčutljivost. Tako je v svoji izjavi izrazil posebno preobčutljivost. Tako je v svoji izjavi izrazil posebno preobčutljivost.

Martino: Dolžnost in korist Italije je, da zvesto spoštuje posebni statut

«Iz sporazuma nastajajo novi sporazumi», je dejal italijanski zunanji minister, ki je skupno s Scelbo v imenu vlade začel razpravo v poslanski zbornici - Demokristjanski glavni odbor se bo sestel 3. in 4. nov. v Trstu

(Od našega dopisnika)
RIM, 12. — Danes se je v poslanski zbornici začela razprava o proračunu zunanje ministristva, ki po navadi zajame vsa zunanje politična vprašanja. Kot je bilo pričakovati in kot smo tudi mi povedali, sta dve glavni vprašanji, ki obvladujeta letošnjo zunanje politično debato, problem evropske obrambe in sporazum o tržaškem vprašanju. To se je odražalo tudi v današnjem uvodnem govoru zunanjega ministra Martinoja, ki je predlagal v imenu zunanje politike Italije, temveč je sam obširno obravnaval ob omejenih vprašanjih.
Prvi je v današnji debati govoril ministri predsednik Viminale sprejel jugoslovanskega veleposlanika v Rimu dr. Pavla Gregorčiča na vladnostni obisk ob sporazumu o STO in pred njegovim odhodom v Beograd, kjer se bo zadržal nekaj dni.
Scelba je na kratko predstavil poslanski zbornici tržaški sporazum. Dejal je, da je bil povratek Trsta k Ita-

PO OBJAVI KITAJSKO-SOVJETSKIH SPORAZUMOV SPREMEMBE NE SAMO V METODAH TEMVEČ TUDI V SAMI SOVJETSKI POLITIKI?

Pekinski sporazumi, povezani z drugimi znaki, ne bodo brez vpliva na razvoj mednarodnih odnosov - Japonska zavrnila ponudbo po normalizaciji odnosov z ZSSR in Kitajsko za ceno spremembe zunanje politike

PARIZ, 12. — V vsem svetu obširno komentirajo včerajšnje objavo sovjetsko-kitajskih sporazumov, s katerimi se ZSSR med drugim umika iz Port Artura. Vendar je le malo komentarjev, ki bi zdeli bistvo stvari.
Obenem je prišlo tudi do prvih uradnih reakcij. Vršilec dolžnosti japonskega zunanjega ministra Taketora Ogata je danes zavrnil kitajsko-sovjetski predlog o normalizaciji medsebojnih odnosov, če bi se naj to zgodilo za ceno spremembe dosedanje japonske zunanje politike. Sporočilo, ki ga je izdalo japonsko kunijsko ministrstvo, pristavlja k temu, da bodo normalizacija odnosov s Kitajsko in z ZSSR nemogoči, dokler obe državi ne bosta pristali na načela, ki jih vsebuje mirovna pogodba iz San Franciscusa. Skupna kitajsko-sovjetska izjava, nadaljuje japonsko sporočilo, pomeni nadaljevanje mirovne ofenzive in ne nakazuje nobene spremembe stališča ZSSR in Kitajske do Japonske.
Predstavnik južnokorejske vlade pa je izjavil, da kitajsko-sovjetski predlog o sklicanju nove konference o združitvi Koreje ene zasluži resne pozornosti.
Medtem poročajo s Formoze, da se je danes spet v večjem obsegu obnovila nacionalistično obstrlevaljevanje otoka Kve-ming; kitajske baterije so tudi začele odgovarjati na ogenj Obenem je Cankajskoga mornarica danes prvič napadla otok Tumen v otočju Tačen.
V washingtonskih uradnih krogih je opaziti tendenco po zmanjševanju pomena sovjetsko-kitajskih dogovorov. Tako

Mendès-France dobil zaupnico

350 poslancev za zaupnico, 113 pa proti - Naklonjeno stališče skupine MRP Socialisti so izjavili, da glasujejo tudi za zaupnico glede socialne in gospodarske politike - Prihodnji teden čakajo Mendès-Franceova nova težavna pogajanja

PARIZ, 12. — Francoska narodna skupščina je danes popoldne izglasovala zaupnico Mendès-Franceu s 350 glasovi proti 113; vzdržalo se je 152 poslancev.
Analiza izjave glasovanja potrjuje, da so socialisti, radikalni socialisti in socialni republikanci (golisti) glasovali skoraj vsi za vlado (69 glasov), radikalni (99 glasov) in golisti (76) vzdržali. Ostale skupine so bile bolj deljane, v splošnem pa se je pokazala vladi naklonjena tendenca, izzemši neodvisne, med katerimi se je 27 vzdržalo, in 25 je glasovalo za vlado. Ugotoviti je treba tudi, da je 8 članov MRP v nasprotju s strankarsko disciplino glasovalo za vlado.
Za izjave posameznih poslancev pred glasovanjem ni bilo posebnega zanimanja, ker je bilo že prej znano, da stališča posameznih strank, zlasti socialistične in ljudsko-republikanske, od katerih je bil v glavnem odvisen izid glasovanja.
Mendès-Franceu se ni zdelo potrebno odgovarjati na izjave poslancev in tem izjavam je takoj sledilo glasovanje.
Prvi govornik je bil gen. Pierre Billotte (odpadniški golisti), ki je odobril pogajanja Mendès-Franceu v Londonu. Izjavil je med drugim, da je 8 članov MRP v nasprotju s strankarsko disciplino glasovalo za vlado.
Za izjave posameznih poslancev pred glasovanjem ni bilo posebnega zanimanja, ker je bilo že prej znano, da stališča posameznih strank, zlasti socialistične in ljudsko-republikanske, od katerih je bil v glavnem odvisen izid glasovanja.

Železniška proga Podgorje-Koper

Pričele so se študijske priprave za zgraditev proge, ki bo vezala Slovenijo z njeno obalo

LJUBLJANA, 12. — Strokovnjaki za gradnjo železniških prog to prične s študijskimi pripravami za načrt za izgradnjo železniške proge, ki bo povezovala Slovenijo s Koprno in z drugimi priključnimi kraji blizu cone B. Po njihovi izjavi se bo proga verjetno odcepila od proge Divča-Ptuj in potekala proti Podgorju. Trasa bo dolga 40 km in bo spajala Slovenijo z njeno obalo, bo po dosežanih cenah dolga 35 do 40 km in bo morala teči po precej razčlenjenem in težavnem istrskem terenu. Pred vsem bo treba premagati precejšnjo višinsko razliko, ki znaša okrog 400 metrov. Strokovnjaki bodo kmalu sli na teren, kjer bodo temeljito proučili geografske in geološke pogoje za zgraditev proge. Nato bodo začeli z izdelavo projekta.
Ker se no proga gradila dalj časa, se kaže potreba, čim hitreje vzpostaviti moderne cestne zveze. Zaradi tega so sklenili, da bo odcepa pri Senoščah do Koprja zgrajena asfaltna cesta prvga reda, medtem ko so doseženi deli predvideni v roku nekaj mesecev.
Včeraj pa so se v Portorožu zbrali strokovnjaki gospodarskega sveta LR Slovenije in kopskega okraja, da bi skupaj proučili gospodarske potrebe tega okraja v prihodnjem letu. Strokovnjaki bodo razpravljali o panog obravnave tudi vprašanja s področij prosvete, zdravstva in komunalne izgradnje glede na prihodnji razvoj kopskega okraja in ostalih priključnih krajev.
Vsi zdejki zasedanja strokovnjakov, ki delajo po skupinah za posamezne panoge, bodo služili kot osnova, na kateri bo zvezna komisija izvršnega sveta določila smernice perspektivnega razvoja slovenskega obalnega pasu, ki je bil po združeni študiji priključen k Jugoslaviji.

Ameriško stališče do sovjetskih predlogov

Filipinski delegat predlaga ustanovitev ožjega odbora, ki naj bi nadaljeval razpravo in poročal najpozneje do 15. novembra

NEW YORK, 12. — Na današnji seji političnega odbora OZN je v zvezi z razorožitvijo govoril ameriški delegat James Wadsworth, ki je predlagal, da se v naslednjih dneh prične pri proučevanju razorožitvenega vprašanja, želijo ZDA obnoviti razgovore in pogajanja, ki lahko privedejo do napredka na poti svetovnega miru. Zatem je izjavil, da so zadnji sovjetski predlogi prepoved megljeni pogovori in imajo resne vzroke, ter je dodal: «Sodimo, da je treba sovjetske predloge temeljito proučiti v upanju, da bomo mnoge od njih lahko vključili v pogodbo o razorožitvi. Nikakor jih ne bomo zavrnili.»
Zatem je ameriški delegat predlagal, naj podobor, ki deluje v Londonu, in v katerem so predstavniki treh zahodnih velesil, Sovjetske zveze in Kanade, dobi nov mandat za proučitev sovjetskih skupno z ameriški in francosko-britanskimi predlogi.
Wadsworth je dalje izjavil, da so ZDA za razorožitev razorožitev vseh vrst orožja in oboroženih sil, ter je dodal, da ZDA ne bodo nikoli uporabile atomskega ali drugega orožja razen za obrambo proti napadu, čia je naša obliha in je tudi obliha vseh članov Združenih narodov vsteti Sovjetsko zvezo. Toda samo ta obliha ne more jamčiti nobene varnosti.
Izrekel je nato za francosko britanske predloge in je dodal, da pomenijo tudi novi sovjetski predlogi prave napredke. Prisomnil je, da so ti predlogi nejasni zlasti glede inspekcije

Delegacija Bundestaga obišče Jugoslavijo

BEOGRAD, 12. — Na povabilo Mosa Filade bo 18. novembra pripeljal v Beograd kot goste Zvezne ljudske skupščine 12-članska zahodnonemška parlamentarna delegacija pod vodstvom predsednika Bundestaga Ehlersa. Kasneje pa bo obiskala Bonn jugoslovanska parlamentarna delegacija.
Wadsworth je dalje izjavil, da so ZDA za razorožitev razorožitev vseh vrst orožja in oboroženih sil, ter je dodal, da ZDA ne bodo nikoli uporabile atomskega ali drugega orožja razen za obrambo proti napadu, čia je naša obliha in je tudi obliha vseh članov Združenih narodov vsteti Sovjetsko zvezo. Toda samo ta obliha ne more jamčiti nobene varnosti.
Izrekel je nato za francosko britanske predloge in je dodal, da pomenijo tudi novi sovjetski predlogi prave napredke. Prisomnil je, da so ti predlogi nejasni zlasti glede inspekcije

Pred kongresom pravoslavnih duhovnikov

BEOGRAD, 12. — V Beogradu je bil danes planarni staneek glavnega odbora Zveze združenih pravoslavnih duhovnikov Jugoslavije, na katerem so razpravljali o pripravah za kongres zveze, ki bo v začetku prihodnjega leta.
Danes popoldne pa je predsednik komisije za verska vprašanja pri zveznem izvršnem svetu Radosavljevič sprejel delegacijo duhovnikov, ki so ga seznanili z delom njihove zveze in s pripravami za kongres. Radosavljevič je ob tej priložnosti poudaril, da imajo vse verske skupnosti v

Avstrijska nota Sovjetski zvezi

DUNAJ, 12. — Avstrijski ministri svet je odobril dokončno besedilo odgovora na sovjetsko noto od 12. avgusta, s katero sovjetska vlada predlaga pogajanja petih za sklenitev avstrijske državne pogodbe. Popoldne je bila po izročeni sovjetski vsemkemu komisariju v Avstriji Liševu.
V svoji noti obžaluje avstrijska vlada, da je sovjetska vlada zavrnila avstrijski predlog od 22. julija za ustanovitev odbora, ki naj bi proučil omilitve zasedbenega režima v drugi strani z razorožitvenim ugovorjiva, da je sovjetska vlada menja Avstrijo za možna nagla sklenitev državne pogodbe o Avstriji.
Ker so britanska, francoska in ameriška vlada 10. septembra ponovile zagotovilo, da sprejemajo v celoti besedilo državne pogodbe, kakor ga je odobrila sovjetska vlada pred berlinsko konferenco, ne vidi avstrijska vlada v tem pogojih nobene ovire za sklicanje nove konference in se izreka, pripravljeno poslati na to konferenco dvojico predstavnikov.
Sovjetski delegat Višinski je v odgovoru na izvajanje ameriškega delegata pojasnil nekatere točke v zvezi z nadzorstvom. Po njegovem mnenju bi moral biti nadzorstveni organ neodvisen od Varnostnega sveta in njegova inspeksijska oblast ne bi smela biti podvržena nadzorstvu. Vendar pa ta organ ne bi mogel sklepati glede sankcij, ker bi moralo to pripadati Varnostnemu svetu.
Na vprašanje perjskega delegata, ali bi se kaka velesila lahko poslužila veta, zato da je sovjetska vlada menja Avstrijo za možna nagla sklenitev državne pogodbe o Avstriji.
Ker so britanska, francoska in ameriška vlada 10. septembra ponovile zagotovilo, da sprejemajo v celoti besedilo državne pogodbe, kakor ga je odobrila sovjetska vlada pred berlinsko konferenco, ne vidi avstrijska vlada v tem pogojih nobene ovire za sklicanje nove konference in se izreka, pripravljeno poslati na to konferenco dvojico predstavnikov.
Sovjetski delegat Višinski je v odgovoru na izvajanje ameriškega delegata pojasnil nekatere točke v zvezi z nadzorstvom. Po njegovem mnenju bi moral biti nadzorstveni organ neodvisen od Varnostnega sveta in njegova inspeksijska oblast ne bi smela biti podvržena nadzorstvu. Vendar pa ta organ ne bi mogel sklepati glede sankcij, ker bi moralo to pripadati Varnostnemu svetu.
Na vprašanje perjskega delegata, ali bi se kaka velesila lahko poslužila veta, zato da je sovjetska vlada menja Avstrijo za možna nagla sklenitev državne pogodbe o Avstriji.

Fašist Malan bo odstopil

PRETORIA, 12. — Južnoafriški ministri predsednik Daniel Malan, ki je znan po svojih fašističnih politiki o plemeškem razlikovanju in preganjanju Indijcev, je sporočil, da se bo 30. novembra umaknil iz političnega življenja. To je sporočil na posebni seji vlade in za sedaj niso javili, kdo bo njegov naslednik. Malan je izjavil, da se umika zaradi starosti. Sedaj ima namreč 80 let.
Domneva se, da bo Malanov naslednik sedanjí finančni minister in ministri podpredsednik Nicholas Havenga, star 72 let.

Nadaljuje se stavka pristaničnikov v Londonu

LONDON, 12. — Nad 10.000 londonskih pristaniških delavcev, ki stavkajo, je imelo danes zborovanje, na katerem so sklenili, da bodo nadaljevali stavko, ki stopa danes v drugi teden.
Danes se je stavka raztegnila na doku v Tilbury, ki se razteza v dolžini 22 milj ob Temzi.

Čl. 3 posebnega statuta:
Podžiganje nacionalne in rasne mržnje na obeh področjih je prepovedano in vsako tovrstno dejanje se bo kaznovalo

NAJNOVEJŠI PRIMER

Comune di Muggia. L'accordo è sostanzialmente favorevole a Tito, che stringe in assedio Muggia e Trieste e riceve più di quanto aveva chiesto, per esempio, Rankovic nei colloqui con Siorza, e Tito stesso nella intervista più recente con Sulzberger. Il baratto è tale da gettare il discredito completo sulla politica estera italiana, in quanto rappresenta un fallimento anche rispetto alle ultime dichiarazioni del ministro degli Esteri Piccioni, secondo cui Roma non avrebbe accettato una soluzione peggiore di quella dell'8 ottobre. Il compagno Vidali ha denunciato, proseguendo nella relazione, come il problema di

Zakaj ne objavi Delo tega najnovejšega primera razporejanja najbolj nizkih šovinističnih čustev čitateljev «Il Lavoratore», ki je objavil grovorne stavke iz Vidalijskega govora na zasedanju njegovega

CK? Zakaj ne bo poročalo o tem delu Vidalijskega govora? Zato, ker se v njem zmerjajo italijanski imperialisti, da so se pustili prevarati od Tita, za katerega trdijo, da ga je ogoljufal Scelba.

SPOMINSKI DNEVI

Na današnji dan je leta 1947 umrl v Celju svetokriški slikar prof. Albert Sirk.

TRŽAŠKA KRODNJAKA

IZJAVA RAVNATELJA ZA FINANCE IN GOSPODARSTVO ZVU

Italijanska vada bo poskrbela za izboljšanje resnega gospodarskega položaja v Trstu

Dr. Sartori ni dovolj poudaril važnosti pomorstva za razvoj tržaškega gospodarstva. Promet v pristanišču se bo dvignil samo v primeru, da vrnejo Trstu njegove ladje

Ravnatelj za finance in gospodarstvo ZVU dr. Sartori je dal listu Delavske zbornice ali 'Lavoro' nekaj izjav v zvezi z gospodarskim položajem Trsta in z gospodarskimi ukrepi, ki naj bi jih storila nova italijanska uprava v Trstu. Iz izjav je razvidno, da bodo pripravljeni tudi ukrepi, ki bodo pripeljali na prednost, da so realne, da označujejo vzroke, ki so do sedaj ovirali gospodarsko življenje Trsta ter da odstranijo dvom, da sta italijanska vlada in nova uprava nepriljubljeni to nalogu in da nista pripravljene načeti vprašanja s konkretnimi akcijami.

Dr. Sartori je izjavil med drugim: «V prvi vrsti je treba poudariti, da bo na gospodarskem področju vrnil Trstu Italija razpoložljive sile, kar je po eni strani povzročilo neuspeh vsake širokopterzane organske akcije, po drugi strani pa je otežilo, če ne celo preprečilo, vsako zasebno iniciativo.»

«Po drugi strani pa so bili odnosaji med Italijo in Jugoslavijo zaradi neresevanja tržaškega vprašanja takšni, da Trst ni mogel vršiti tiste posredovalne trgovske vloge med dvema v veliki meri dopolnilnima tržiščema, vloga, ki je Trstu naravna po tradiciji, tehnični organizaciji in zemljepisnem položaju. Pri pomenu in vrednosti so izvedenci na nedavnih razgovorih za trgovske izmenjave med Jugoslavijo in Trstom po podrobnejšem proučevanju ugotovili, da so možnosti trgovske izmenjave med Jugoslavijo in Trstom, upoštevaje Trst kot avtonomno gospodarsko enoto, zelo omejene. Te možnosti pa bi bile lahko bolj obširne, če bi Trst postal mestni del Italije in Jugoslavije. Tudi za turistični razvoj nastajajo nove možnosti za Trst, ki bo sedaj lahko postal prehodni most med Turizmom in iz Jugoslavije.»

«Tretjič pa je treba omeniti, da kljub temu, da je tržaško gospodarstvo vedno tesno odvisno od italijanskega gospodarstva, je bilo mnogo vzrokov, ki so preprečevali, da bi ta gospodarska enota lahko uživala vse prednosti in ugodnosti. Kot primer je treba poudariti, da je I.T.V. do nedavnega, če je hoteli postati svoje železne plošče iz Trsta v Benetke, potrebovala posebno dovoljenje. Sedaj pa bo Trst popolnoma vključen v splošno italijansko gospodarsko dejavnost in ni dvoma, da bo to pripomoglo poletni razvoj Italije in srednje in v tem gospodarsko dejavnost Trsta.»

Nato je urednik lista ali 'Lavoro' vprašal dr. Sartorija, če je bila že določena akcija, ki naj spravi v življenje to, kar je on izjavil. Dr. Sartori je odgovoril, da prišla tržaška vprašanja prišla nemotoma in da so imeli ves čas proučiti vzroke gospodarske depresije Trsta ter nakazati potrebne ukrepe in akcije za njeno sanjavo. «V poštev je prišel promet skupno s pristaniščem, upoštevajoč, da je ta ena najbolj zdravih in važnih tržaških dejavnosti. Na razvoj pristaniškega prometa v smeri, da se poveča in da se tarifne železniških uslug, sposobnost in

IZ SINDIKALNEGA ŽIVLJENJA

Uslužbenci Tržaškega Lloydja za zaščito domače delovne sile

Stavka v Tržaški konopljarini se še vedno nadaljuje - Prvi uspehi nabiralne akcije za pomoč stavkajočim - Stavka tudi v podjetju Gas Compressi

Včeraj se je pripetilo na seje Tržaškega Lloydja, znanih dogodke. Notranja komisija se je namreč sestala in odločno protestirala, ker so se sedela v plovine družbe v Genovii poslali v Trst uradniki, in sicer v oddelek za 'elagovno' promet. Tega uradnika so se pred nekaj meseci sprejeli v genovskimi podružnicami Lloydja v službo. Taka je bila notranja komisija, ki ostala uslužbeno ostro obojajo to premetestvo in pravijo, da je tu v Trstu dovolj brezposelnih, ki čakajo na službo in ki bi morali imeti prednost pri zaposlitvi.

To je bistvo spora. Dogodek pa je značilni zato, ker kaže, da bodo po rešitvi tržaškega vprašanja tudi Tržaščani in uradniki in ostali uslužbeno ostro obojajo to premetestvo in pravijo, da je tu v Trstu dovolj brezposelnih, ki čakajo na službo in ki bi morali imeti prednost pri zaposlitvi.

«Stavka v Tržaški konopljarini se še nadaljevala tudi včeraj in se ni končala. V Trstu je bil v zvezi s tem nekaj uradnikov, ki so prišli v Trst, da bi se seznanili s situacijo. V Trstu je bilo v zvezi s tem nekaj uradnikov, ki so prišli v Trst, da bi se seznanili s situacijo. V Trstu je bilo v zvezi s tem nekaj uradnikov, ki so prišli v Trst, da bi se seznanili s situacijo.»

POSLEDICE VANDALSKEGA ROPANJA LJUDSKE IMOVINE

Tudi včeraj ni bilo pouka na osnovni šoli v Skofijah

Včeraj je imela razmejitvena komisija najprej dopolne sestanek, popoldne pa je dolocala razmejitveno točko pri Sv. Jerneju

roča, so v pooblaščenih krogih poudarili, da daje sporazum o tržaškem vprašanju prizadetim prebivalcem točna jamstva. Zato se po mnenju istih krogov prebivalci ne smejo prepričati, da se jim ne bodo vrnila njihova imovina. Sporazum namreč izrečno določa, da bodo vseh stvari, ki so jih izgubili, prejeli nazaj. Vse stvari, ki so jih izgubili, prejeli nazaj. Vse stvari, ki so jih izgubili, prejeli nazaj.

GLASBENA MATICA V TRSTU

Minimale plače. Oddelek Zavezniske vojske uprave za delo je izdal 9. oktobra 1954 obvestila št. 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

PRED PRIHODOM BERSALJERJEV

Odhod nadaljnjih oddelkov ameriške vojske iz Trsta

Prvi angleški vojaki odpotoujejo jutri - Vojašnice na Padričah izročene finančni intendantu

Tržaški 'Giornale di Trieste' in videmski 'Messaggero Veneto' sta objavila, da bodo prvi angleški vojaki odpotoovali iz Trsta. Prvi angleški vojaki odpotoujejo jutri. Vojašnice na Padričah izročene finančni intendantu.

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKI. Dne 12. oktobra t. l. je v Trstu rodilo 6 otrok, umrlo je 9 oseb, porok pa je bilo 11. FOLKLORENI SKLADI. Uradnik Eleonora Colenzi, uradnik Gaetano Colli in uradnica Santa Scherba, pomorski kapitan Mario Krajc, učitelj Mario Pollio in gospodinja Valina Geraci, zdravnik Pietro Muzicani, Maria Cappelletti, Laura Pedrotti, inženir Umberto Fragiocampo in gospodinja Maria Rosa Ballaban, električar Luciano Medera in gospodinja Livia Castelli, kovač Edvard Ostrovska in kovač Alojzija Pečar, delavec Salvatore Ferrarini, kapetan am. vojske P. Arnold Biechen in gospodinja N. Olga Chuvyčič, agenti Gaspar Baladas in uradnica Silva Zvanut. UMRLE: 80-letni Fortunat Ignacij Rupel, 75-letna Angela Greco vd. Capuro, 69-letni Stefano Siefani, 51-letni Frederik Santic, 68-letna Rosara Catino vd. Peres, 60-letna Maria Cappelletti, 50-letni Aldo Volpi, 77-letna Elvira Sebastiani vd. Mathion, 84-letna Angela Rizziato vd. Vizzo.

IZPRED KAZENSKEGA SODIŠČA

OBSOJENI ZARADI TATVINE V PROSEŠKEM BEGUNSKEM ZDRAVILIŠČU

Bolniki so opazili, da se je hrana slabšala. Zato so nadzorovali kuhinjske osebe in ugotovili, da krađe živila

Sredi septembra 1952. leta so bolniki v proseškem begunskem zdravilišču začeli pritoževati nad količino in kakovostjo hrane, ki se je v zadnjem času znatno poslabšala. Dvoje je bilo tedaj možno: ali so oblasti pošle manj hrane, ali pa je kuhinjske osebe krađe. Da bi razčistili to vprašanje, so se nekateri begunci domeniili, da nadzorujejo kuhinjske osebe, o katerem so sumili, da je nepošteno. Njihov trud ni bil zaman, kajti 13. novembra je neki Ivan Dubiago opozoril strahotanje šefa kuhinje 44-letnega Martina Valencaka iz Ul. dello Scoglio in njegovega pomočnika 33-letnega begunca Jurija Neferova, ki je bil zaposlen v kuhinji za plačo 8.000 lir mesečno. Dubiago je namreč zapisal, da je videl Valencaka, kako je spravljal neke zavojke, ki mu jih je daljal Neferov, v posodo za mleko, katero so nato nalozili na avto last 'Truck polo', katerega je šofiral 49-letni Giuseppe Stulle iz Ul. Foscolo 38. Stražarja sta tovarnik ustavila in med pregledom odkrila v eni posodi nekaj masti in 70 g močvirja, v drugi pa nato nalozili na avto last 'Truck polo', katerega je šofiral 49-letni Giuseppe Stulle iz Ul. Foscolo 38. Stražarja sta tovarnik ustavila in med pregledom odkrila v eni posodi nekaj masti in 70 g močvirja, v drugi pa nato nalozili na avto last 'Truck polo', katerega je šofiral 49-letni Giuseppe Stulle iz Ul. Foscolo 38.

gng

ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Jutri 14. oktobra 1954 ob 16 in ob 20.30 gostovanje v SEZANI s Kreftov komedijo

Krajnski komedijanti

SOLA GLASBENE MATICE

TELESNO - VZGOJNA SOLA za otroke od 5. do 12. leta. PRICETEK 15. X. 1954.

PROSVETNO DRUSTVO V KRIZU

OTVORITVE PROSVETNEGA DOMA. V soboto 16. oktobra 1954 ob 20. uri

Krajnski komedijanti

Spisal: Bratko Krefl. Režiser: Jože Babič. Izvaja SNG.

Krajnski komedijanti

Spisal: Bratko Krefl. Režiser: Jože Babič. Izvaja SNG.

Krajnski komedijanti

Spisal: Bratko Krefl. Režiser: Jože Babič. Izvaja SNG.

izleti

Motoklub Skedens organizira 24. t. m. izlet čez Pesek v Koper. Vpisovanje v večernih urah ob 18. do 20. ure na sedežu v Skedenski ulici in se zaključijo 14. t. m.

SPD obvešča, da je izlet na Bled in v Ljubljano preložen na 24. t. m. Vpisovanje ob 14. t. m. dneвно od 19. do 20. ure.

Motoklub 'Adriana' organizira 24. t. m. izlet na Reko, v Poštono in Predmestni grad. Vpisovanje na sedežu do četrtka 14. t. m.

Motoklub 'Amatoria' organizira 24. t. m. izlet na Reko, v Poštono in Predmestni grad. Vpisovanje na sedežu do četrtka 14. t. m.

KINO

Rossetti, 15.00, 18.15, 21.30: 'Quo Vadis?'. Robert Taylor, De Borja, Kerr. Excelsior, 15.00: 'Napolianski utipnik'. Gala predstava. Fenice, 16.00: 'SOS Scotland Yard'. L. Redmond, M. Morris. Moderno, 16.00: 'Oleganje sedmero puščic'. William Holden, Eleanor Parker. Filodramatico, 16.30: 'Don Juan'. John Hall, Errol Flynn in Gina Lollobrigida. Arcobaleno, 16.00: 'Zgodba o Giuseppem Bellerju'. J. Stewart in J. Allyn. Asra Roma, 16.30: 'Bombardiranje Fly-Moon'. R. Hudson. Cristallo, 16.00: 'Operacija Misterio'. Grattacielo, 16.00: 'Trije novci v vodometu'. D. McGuire, J. Peters. Alabarda, 15.30: 'Preplah na Jugu'. Ariston, 15.00: 'Okot v orkanu'. John Hall in Edgar Barrier. Armonia, 15.00: 'Orki nad Pacifikom'. R. Russel, F. Mac Murray. Aurora, 16.00: 'Tiranov konec'. Joel McCrea, Yvonne De Carlo. Garibaldi, 16.00: 'Opodust mi, mamata'. G. Rondinella in E. Giol. Ideale, 16.00: 'Lepe, toda nevarna'. R. Mitchum in J. Simmons. Impero, 16.00: 'Zavojevalec Mehitke'. Betty Davies, Brian Aherne, Patti Muni. Italia, 16.00: 'Ljubezven v mestu'. Mladostnim predpovedano. Viale, 16.00: 'Invazija v ZDA'. Gerarud Mohr, Peggy Cate. Kino ob morju, 16.30: 'Pesni, pesni, pesni'. S. Pampaloni. Massimo, 16.00: 'N. N. posebna budnost'. E. Scott, E. O'Keefe. Moderno, 16.00: 'Blažka prinesa'. Bob Hope, Bing Crosby in Dorothy Lamour. Secolo, 16.00: 'Zgodba na Rio d'Arca'. Audie Murphy. Savona, 15.30: 'Vojvoda in plesalica'. J. Kent, L. Morris. Skedens, 18.00: 'Pariz je vedno Pariz'. G. Basso. S. Marco, 16.00: 'Prezdrava mladina'. Audie Murphy.

Radio. SREDA, 13. oktobra. KOPER. 25.6 m ali 1178 kc. Poročila v slov. ob 5.45, 13.30, 19.00 in 23.30. Poročila v ital. ob 6.15, 19.30 in 23.30. Jutranja glasba: 6.30 predgleda; 7.00 Jutranja glasba; 7.30 Zenski korček; 8.00 Solisti; 8.30 Zgodba glasbe; 9.00 Belezke o kulturi; 10.00 Glaslova do Jadrana; 10.45 Glaslova pesni; 11.00 Serenada; 11.30 Glaslova pesni; 12.00 Glaslova pesni; 12.30 Glaslova pesni; 13.00 Glaslova pesni; 13.30 Glaslova pesni; 14.00 Glaslova pesni; 14.30 Glaslova pesni; 15.00 Glaslova pesni; 15.30 Glaslova pesni; 16.00 Glaslova pesni; 16.30 Glaslova pesni; 17.00 Glaslova pesni; 17.30 Glaslova pesni; 18.00 Glaslova pesni; 18.30 Glaslova pesni; 19.00 Glaslova pesni; 19.30 Glaslova pesni; 20.00 Glaslova pesni; 20.30 Glaslova pesni; 21.00 Glaslova pesni; 21.30 Glaslova pesni; 22.00 Glaslova pesni; 22.30 Glaslova pesni; 23.00 Glaslova pesni; 23.30 Glaslova pesni.

VREME Vremenska napoved za danes: Lepo vreme z delno oblačno...

PRIMORSKI DNEVNIK

RADIO Opozarjamo vas na sledece oddaje: Koper: 17.25: Solisti in ansambli narodnih pesmi...

SPORTNE VESTI Nedeljski nogomet v Jugoslaviji

Partizan - Split 7:2 (3:2) Odred - Hajduk 1:5 (0:1) Spartak - Mačva 5:0 (2:0)

V nedeljo v Jugoslaviji ni bilo tekem prve zvezne lige razen treh. Trije klubi iz prve lige pa so bili zaposleni s tekmi za pokal Jugoslavije...

V Beogradu pa je Bobek še prekosil Vidosevca, ki je sam zabil 5 golov. Sicer pa v moštvi ni bilo Čajkovskega...

I. LIGA: Vardar - Vojvodina 2:2 (1:2) Proleter-Lokomotiva 3:2 (2:0) Željeznik-Sarajevo 1:0 (0:0)

Table with 3 columns: Team, Goals, Points. Lists results for various football teams like BSK, Partizan, Dinamo, Hajduk, Spartak, Vojvodina, Sarajevo, Proleter, Zagreb, Crv. zvezda, Vardar, Zelenikar, Lokomotiva, Radnički.

Na sporedu pa so bile tudi tri prvotne tekme in tako je v šestnici že nastala prejšnja anarhija...

Namiznoteniški turnir V nedeljo je Dijsko društvo Simon Gregorčiča priredilo namiznoteniški turnir, ki je uspel nad vsa pričakovanja...

V hrvatsko-slovenski ligi je imela Ljubljana v gosteh Zeleničarja iz Maribora in si na njegov račun dobro poravnala kosi, medtem ko je celjski Klavdivar pustil v Sisku obe točki.

Grafičar - Piran 3:2 Aurora - Krim 0:4 Zeleničar - Postojna 2:1 Korotan - Izola 0:2 (0:0)

V zahodni skupini slovenske lige se dogaja čudne stvari. Ljubljanski Krim je premagal kot gost koprosko Aurora s presenetljivo visokim rezultatom...

S. KENNEDY Bil sem s Ku Klux Klanom

«Končno» je vzkliknil Carovnik. «Klanova doktrina je postala Trumanova doktrina. Vse upravne veje, in sicer izvršna, zakonodajna in sodna, so se končno približale programu, katerega branimo že toliko let...»

«Bog matra, da ni greh ubiti niggerja, saj ni nigger nič več vreden kot pes...» je pobožno pripomnil Klud.

«Predsednik Klanov stanovskega odbora, klanovec Joe Wallace...» se je predstavil človek, ki je kar sede spregovoril.

SESTANEK OBČINSKEGA ODBORA SOCIALISTIČNE FRONTE SLOVENCEV V DOBERDOBU

Rešitev tržaškega vprašanja in naloge naprednih Slovencev

Organizacijski tajnik tov. Miladin Černe je prikazal nujnost sporazuma in potrebo sodelovanja z neodvisnimi socialisti za svobodo in socialno pravičnost do delavcev

V ponedeljek zvečer je bil sestanek doberdobskega občinskega odbora Socialistične fronte Slovencev v Italiji, na katerem je bil prisoten tudi organizacijski tajnik Izvršnega odbora SFS tov. Miladin Černe...

Prikazal je sporazum med sosednjima državama kot kristen, obenem pa kot velik uspeh jugoslovanske diplomacije, ki je uspela učitati lankski diletat in ga nadomestiti s sporazumom...

Omenil je dalje koristi sporazuma za gospodarstvo naših krajev, predvsem pa možnosti naravnih bogastv in tržiški ladjedelnici. Danes so CRDA v veliki krizi...

Padee motociklista na trgu v Sovodnjah

Zelo huda prometna nesreča se je pripetila v ponedeljek ob 20. uri na trgu v Sovodnjah. 39-letni Pavel Boškin se je ob tem času vračal z motociklom iz Tržača...

Jugoslovanski turisti v Svico in Francijo V soboto popoldne je bilo pri mednarodnem bloku pri Rdeči hiši nenavadno veliko število turistov...

Zaprta mesnica V ukrepom goriškega prefekta so v Starancem zaprli mesnico Francesca Rige. Uslužbeni pokrainskega higienskega urada so našli v hladilniku mesnice svinjsko meso...

Nesreča v lovarni v Tržaški ulici V tovarni lesenih izdelkov v Tržaški ulici se je večeraj okrog 10. ure pripetila nesreča, pri kateri se je ponesrečil 17-letni Edo Casarsa iz Ul. V. Veneto št. 20. Zaradi preve...

DEZURNA LEKARNA: Danes posluje ves dan in ponoči lekarna V Udine, Ul. Rabatta 18 - tel. 21-24.

OB BARESJEVEM IN LUZZATTIJEVEM OBISKU V RIMU

Trenutno reševanje vprašanj ne more zadostiti potrebam

Še vrsta nerešenih vprašanj, ki so bistveno najvažnejša in ki edina audijo stabilnost goriškemu gospodarstvu

V večerajšnji številki goriške izdaje demokratičnega lista smo čitali vest iz Rima, ki govori o dejavnosti goriških poslancev Baresija in Luzzattija pri raznih ministrstvih v Rimu. Zadeve, s katerimi sta se poslancu ukvarjala, se tičejo goriške pokrajine in njenih gospodarskih in socialnih vprašanj.

Med drugim je bilo javljeno, da sta poslancu obiskala ministrstvo za javna dela, kjer je bila njima zagotovljena zgradnja stanovanjskih hiš za goriške in krmanske občinske uradnike, nadalje jima je bilo ponovno zajamčeno finanširanje gradnje ljudskih stanovanj v goriški občini...

K besedi so se prijavili nekateri Jamelci, Partizanski borec in član Izvršnega odbora tov. Jože Pahor je razkril delo in Demokracije o tržaškem sporazumu. Ernest Semolič, ki je že dolgo časa brezposelen, se je zanimal za stike z neodvisnimi socialisti in pripomnil, da je morda med nami še kdo, ki ni prebolel zaračunan zaradi ravnanja vodilnih italijanskih komunistov...

Kaže, da sta se poslancu obrnila tudi ne ministrstvo notranjih zadev, kjer naj bi vplivala na pristojne organe, da se končno reši vprašanje osamosvojitve občin Moša in Medea. Hkrati je ponovno prišel na površje tudi problem upokojencev bivše Avstroogrske. Znano je namreč, da je položaj teh upokojencev znatno slabši od položaja ostalih upokojencev in da se ta zadeva vleče že mnogo let...

Po vsem sodeč pa je bil najvažnejši kontakt, ki sta ga imela goriška poslancu v Rimu, razgovor s podtajnikom ministrstva financ Castellijem o goriški prosti coni. Zdi se, da hočejo goriški demokratični predložiti zakonski osnutek, ki bi spremenil dosednji seznam blaga ki spada pod blago proste cone.

Če bi se vsa omenjena vprašanja povoljno rešila v kratkem času, bi dejansko pripomnila trenutnim težkim razmeram, vendar pa ne moremo biti s tem zadovoljni, kajti to ne more rešiti gospodarskih vprašanj goriške pokrajine tako, kot jih je treba rešiti. S tem bodo rešena le vprašanja drugorzredne važnosti, zelo daleč pa smo od tega, da bi to rešilo vprašanje velike armade brezposelnih, tu nadalje ni niti besede o...

Izlet ZŠ na Staro goro v Ben. Sloveniji Zveza slovenskih zvez v Goriški organizira v nedeljo 17. oktobra izlet na Staro goro v Benški Sloveniji. Vpisuje se na sedežu ZSPD v Ul. Ascoli št. 1 do četrtka 14. t. m. Oahod ob 8. uri s Travnika. Cena 300 lir.

KINO CORSO. 17.15: «Potovanje angleške kraljice okrog sveta», panoramsko platno. VERDI. 17: «Tobors». VITTORIA. 17: «Javno mnenje». C. Campanini. CENTRALE. 17: «Otok maščevanja». L. Colomer. MODERNO. 17: «Razposajena bruneksa». S. Pampanini.

Staršem predvsem materam

(Nadaljevanje s 3. strani) nost, varčnost, vztrajnost, težnja za spopadnost, skromnost itd., kar je vse potrebno za samopomoč...

Proslava 110-letnice rojstva Simona Gregorčiča V proslavo 110-letnice rojstva goriškega pesnika Simona Gregorčiča bo v soboto 16. t. m. v prostorih ZSPD v Ul. Ascoli št. 1/L. Gregorčičev večer s predavanjem o pesnikovem življenju in delu ter z recitacijami iz njegovih del.

Sladkor in kava proste cone Jutri 14. t. m. se bo pričelo razdeljevanje kave in sladkorja proste cone za prebivalce goriške in sovedenske občine. Sladkor: 1,5 kg na osebo na odredek št. 21 po 160 lir kg; kava: 0,400 kg na osebo na odredek št. 22. Razdeljevanje se zaključi dne 31. t. m.

Kino na Občinskih predvoja DANES 13. t. m. in JUTRI 14. t. m. z začetkom ob 18. uri film: «Pozdrave in poljube» Igralci: Philippe Lemaire - Catherine Erard

La Clessidra Prodaja ur in pribora na dobole Trst - Ul. Battisti, 14 - Tel. 36231 ZASTOPSTVO UR: «Longer» «Clessidra» «Morris» «Lancos» «Elemento» «Klono» «Ditta» «Lino»

OBVESTILO DVOLASTNIKOM PRIJAVE za sečnoj drv Zveza neposrednih obdelovalcev zemlje iz Goriče javlja, da morajo vsi tisti dvolastniki-lastniki gozdov v Jugoslaviji ki bi v letošnji zimi zeleli sekati drva, vložiti prošnjo v ponedeljek, kolkovano s 180 dinarji z dokladom 90 dinarjev za ostale stroške.

LONGER Sestavljena in najboljšega materiala Izdelana po najnovjših tehniških odkritjih Izbrana eleganca modelov Časa ugodna Popolno jantstvo za 5 let Zahtevajte jo pri svojem urarju!

«Nee...!» so vzklikali klanovci tako močno, da se je klaverna tresla. «Niggerji so postali predrzni!» je tožil Nočni sokol...

«Cas je, da spet pokažemo svojo moč in udarno silo» je soglašal Carovnik. «Predolgo smo bili mirni...»

MODERNEJSI OD HITLERJA Carovnik je najvil naslednjega govornika brata Stonerja...

«V našem Klanu v Tennesseej smatramo Z. de za naj večje sovražnike Amerike.» je začel Vse Zide moramo vrniti nazaj v domovino, da se napravi red v tej državi...

Sedel sem na robu svoje stolice in si pri tem mislil, da je ta mladenič prav gotovo hlazen. «Povsem razumljivo, da se jih moramo ostripi od te poti...» je nadaljeval «Jaz sem že poslal Kongresu prošnjo...